

iOS alapú szoftverfejlesztés - Labor 05

A labor témája

- Az **Adaptive Layout** bemutatása
  - **iNames**
- **Önálló feladat**
  - **Több névnap egy napon - UISplitViewController**
  - **Nevek jelentése - UIPopoverPresentationController**
- **Szorgalmi feladat**

A labor célja az **Adaptive Layout** használatának a gyakorlása egy névnapos alkalmazás kezdeti képernyőin keresztül.

Az **Adaptive Layout** bemutatása

iNames

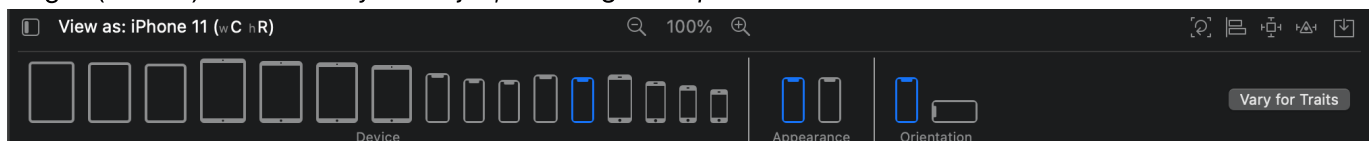
Hozzunk létre egy **Single View App**ot **iNames** névvel a **Developer** könyvtárba!

A **Target** > General tab > **Deployment Info** szekcióban az **iPhone**-t és az **iPad**-et hagyjuk bepipálva!

A **res.zip** mappában található **Flower** és **TransparentWoman** képeket húzzuk be az **Assets.xcassets** katalógusba.

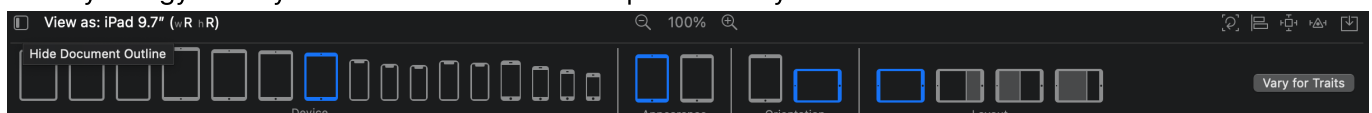
Váltsunk át a **Main.storyboard**ra!

A **Storyboard** alján megfigyelhetjük, hogy (alapértelmezett módon) a jeleneteinket *compact width, regular height* (WC hR) méretosztályban látjuk, ami megfelel a *portrait* módban lévő **iPhone**-oknak.

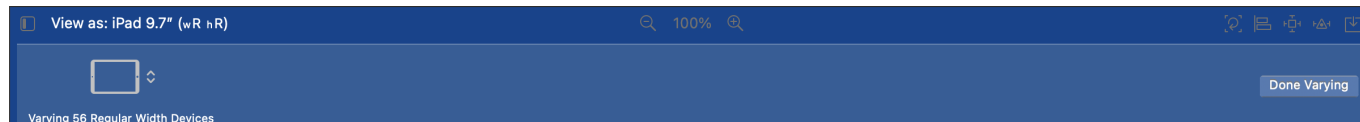
Ha rákattintunk egy **iPad**re, például az **iPad Pro 9.7"**-re, akkor a jeleneteink mérete is azonnal megváltozik. Tovább finomíthatjuk a megjelenítést az **Orientation** és az **Adaptation** beállításával. Figyeljük meg, hogy ilyenkor a méretosztály is megváltozhat!

Amennyiben szeretnénk például olyan kényszereket hozzáadni a nézeteinkhez, amik csak abban a méretosztályban léteznek, kattintsunk rá a **Vary for Traits** gombra és "rögzítsük le", hogy mely méret osztályra vagy osztályokra szeretnénk rárakni a speciális kényszereinket.

Amint kiválasztunk valamit, a felhasználói felület azonnal megváltozik, az alsó sáv háttere kék színű lesz. Ezzel jelzi az **Xcode**, hogy jelenleg **Size Class**-ek alapján variáljuk a kényszereinket, illetve az egész

felhasználói felületünket. Ha végeztünk a testreszabással, akkor a **Done Varying** gombra kattintva visszatérhetünk normál módba.

Emlékeztetőnek két kép a **Apple dokumentációjából** a gyorsabb megértéshez, illetve a **Size Class**-ek átlátáshoz.

Device	Portrait orientation	Landscape orientation
12.9" iPad Pro	Regular width, regular height	Regular width, regular height
10.5" iPad Pro	Regular width, regular height	Regular width, regular height
9.7" iPad	Regular width, regular height	Regular width, regular height
7.9" iPad mini 4	Regular width, regular height	Regular width, regular height
iPhone Xs Max	Compact width, regular height	Regular width, compact height
iPhone Xs	Compact width, regular height	Compact width, compact height
iPhone Xr	Compact width, regular height	Regular width, compact height
iPhone X	Compact width, regular height	Compact width, compact height
iPhone 8 Plus	Compact width, regular height	Regular width, compact height
iPhone 8	Compact width, regular height	Compact width, compact height
iPhone 7 Plus	Compact width, regular height	Regular width, compact height
iPhone 7	Compact width, regular height	Compact width, compact height
iPhone 6s Plus	Compact width, regular height	Regular width, compact height
iPhone 6s	Compact width, regular height	Compact width, compact height
iPhone SE	Compact width, regular height	Compact width, compact height

Válasszuk ki az iPhone 12 modellt.

A **View Controller Scene**-ben a **ViewController** gyöker **View** háttérnek állítsuk be a zöld egy árnyalatát (**RGB: 204, 255, 204**)!

Adjunk hozzá a **View**-hoz egy sötétzöld (**RGB: 51, 153, 0**) **View**-t és alkalmazzuk a következő **AutoLayout** kényszereket:

- A sötétzöld **View** két széle és a teteje legyen rögzítve **0** távolságra a **szülő nézettől**. (Superview) (**Constrain to margins** legyen kikapcsolva!)
- A magassága legyen **200** egység.

Rakjunk be egy **Image View**-t és alkalmazzuk a következő kényszereket:

- Az **Image View** és a **szülő nézet** két széle, valamint az alja között legyen **0** a távolság. (**Constrain to margins** legyen kikapcsolva!)
- Az **Image View** és a felette lévő **View** között legyen **0** a távolság!

Az **Image View**-n állítsuk be a **TransparentWoman** nevű képet, **Content Mode**-nak pedig az **Aspect Fit**et!

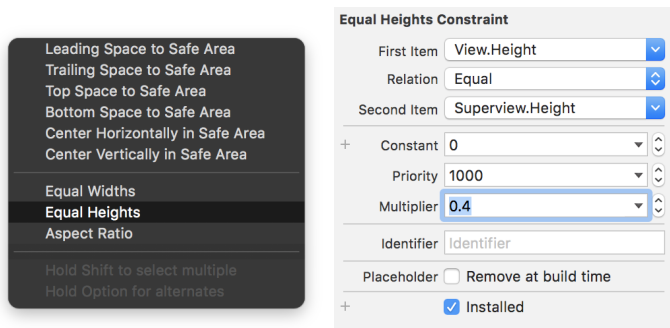
Ezek után a következő nézetet kell látnunk.

Nézzük meg az alkalmazásunkat más **Size Class**-ekben is! (**iPhone landscape**, **iPad portrait**)

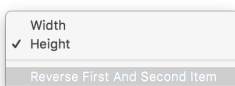
A következő a probléma: **iPhone**-on *landscape* esetben túl nagy a felső sáv, míg **iPad**-en *portrait* módban túl kicsi.

Töröljük a **Document Outline**-ból a sötétzöld **View** magasság kényszerét és állítsuk be, hogy a magassága mindig a szülő nézet magasságának **0.4**-szerese legyen! Ezt a **Document Outline**-ban tegyük meg, úgy, hogy a **Ctrl**-t lenyomva ráhúzzuk a vonalat a gyerek **View**-ról a szülő **View**-ra és az **Equal Heights**-ot választjuk. Majd a kényszer beállításánál a *Multiplied* **0.4**-re állítjuk. (Mindig igyekezzünk relatív kényszereket készíteni abszolútak helyett!)

Ha piros vonalakat kapnánk, akkor az azt jelenti, hogy a kényszer rossz változókkal jött létre (mégpedig azzal, hogy a gyerek legyen **2.5**-szer ($4/10$ helyett $10/4$) akkora, mint a szülője, ami az **Image View** szülőhöz rögzítése miatt nem teljesülhet).

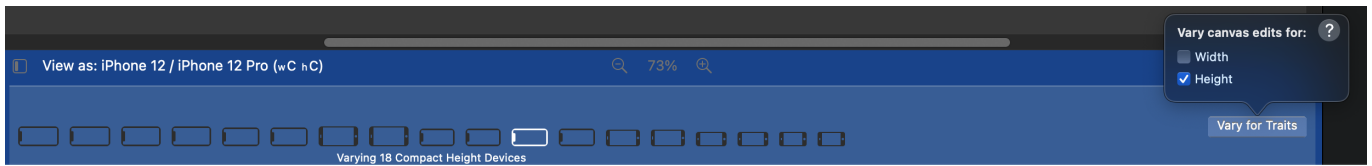
Ebben az esetben cseréljük fel a kényszerben szereplő elemek sorrendjét!

Nézzük meg az alkalmazásunkat ismét más **Size Class**-ekben! (**iPhone landscape**, **iPad portrait**)

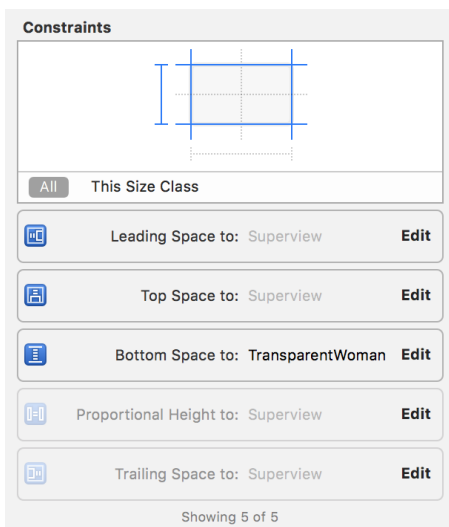
Az **iPhone** kijelzőn *landscape* módban az **Image View** indokolatlanul sok helyet foglal a kép méretéhez viszonyítva.

Válasszuk ki a lenti sávból az egyik, *landscape* módban levő **iPhone**-t majd kattintsunk a **Vary for Traits** gombra és ott jelöljük ki a **Height**-ot. Ezzel az *any width compact height (hC)* méretosztályt fogjuk tesztreszabni. (Ami lefedi az összes, *landscape* módban lévő **iPhone** méretosztályát.)

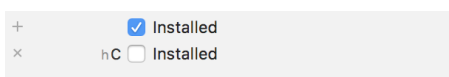

Jelöljük ki a sötétzöld **View**-t és töröljük ki a **Size inspector**ban a **View** magasságát és jobb oldalát (*Align Trailing*) rögzítő kényszert a **Backspace**-szel!

Amennyiben nem látnánk kiszűrítve az imént kitörölt kényszereket, váltsunk a kényszerek fölötti tab-on az **All**-ra.

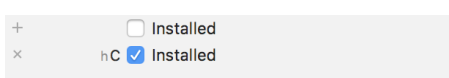
Ha rákattintunk kétszer egy elhalványított kényszerre, láthatjuk, hogy nincs installálva a jelenlegi méretosztályban.

Módosítsuk a sötétzöld **View**-t az egérrel, az alját húzzuk le a szülő alá, a szélességét pedig csökkentsük le.

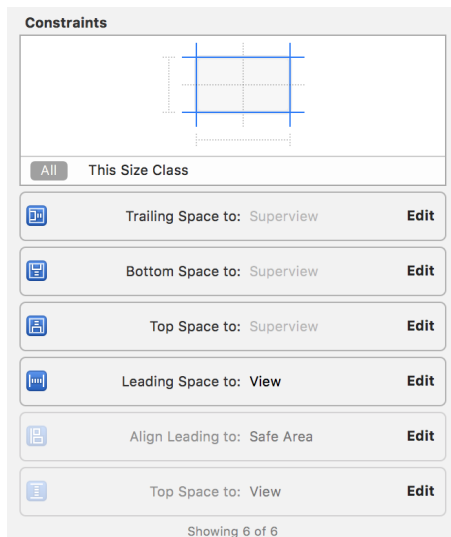
- Az alját rögzítsük a **szülő nézet** aljához.
- A **szélessége** pedig legyen a szülő nézet **0.7**-szerese.

Ha egy frissen hozzáadott kényszerre kattintunk a tulajdonságainál látjuk, hogy csak erre a méretosztályra van installálva.

Az **Image View**-n töröljük a bal oldalát és tetejét rögzítő kényszereket! Ezt követően:

- Adjuk hozzá a szülő nézet tetejétől mért **0** távolság kényszert.
- A bal oldalát pedig rögzítsük **0** távolságra a mellette lévő sötétzöld **View**-tól!

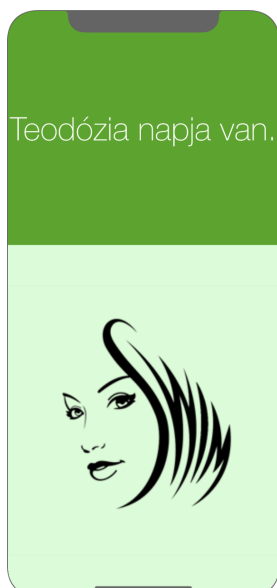
Ezek után a következőt kell látnunk.

Ha végeztünk, akkor kattintsunk a **Done Varying** gombra (ezzel visszaváltva az általános *any width any height* méretosztályba) és ellenőrizzük az elkészült felületünket más különböző méretosztályokon, illetve orientációkon!

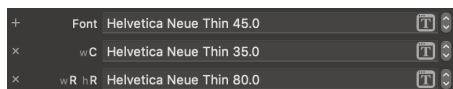
Adjunk hozzá egy **Label**t a sötétzöld **View**-hoz!

- Kényszerekkel rendezzük középre,
- Állítsunk be **fehér** színű **45**-ös méretű (Custom) **Helvetica Neue Thin** betűtípust.
- A szöveget pedig írjuk át a következőre: "**Teodózia napja van.**"!

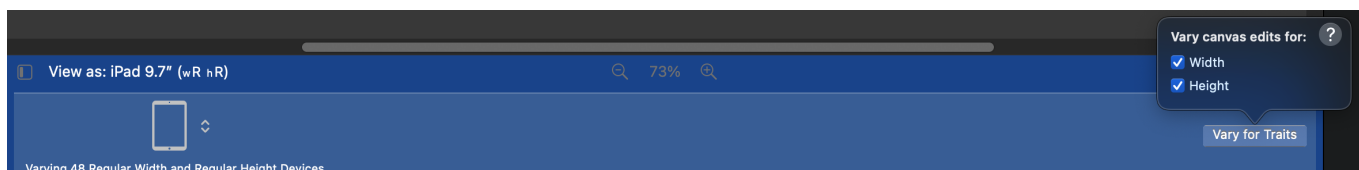
Láthatjuk, hogy a kisebb méretű, *portrait* orientációjú **iPhone**-oknál ez túl nagy betűtípus, míg **iPad**ek esetében túl kicsi.

Kattintsunk a betűtípus melletti plusz ikonra és adjunk hozzá az **iPad** (**wR hR**) és a kompakt szélességű **iPhone**-ok (**wC**) esetében két hasonló stílusú, de eltérő méretű fontot (**80** és **35**).

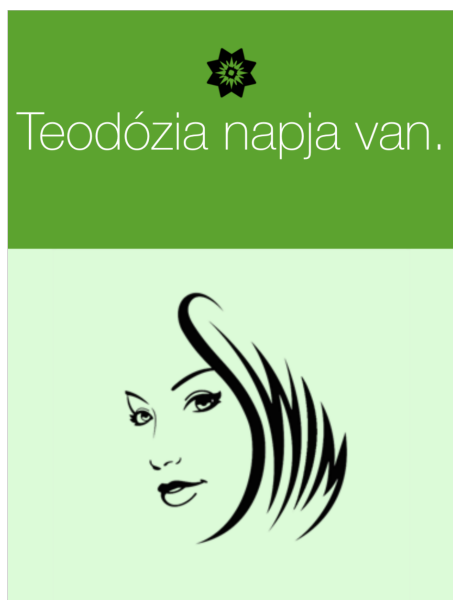
Az **iPad** kijelzőn még mindig túl sok hely van, tegyük be egy képet szöveg fölé!

Váltsunk át *regular width regular height* (**wR hR**) méretosztályba és tegyük be egy **Image View**-t a szöveg fölé.

- Állítsuk be képnek a **Flowert**.
- A *Content Mode* legyen **Aspect Fit**.
- A képet kényszer segítségével rendezzük középre (*Horizontally in container*).
- A méretét rögzítsük **90x90**-esre.
- A kép és a szöveg közötti távolság pedig legyen **0**.

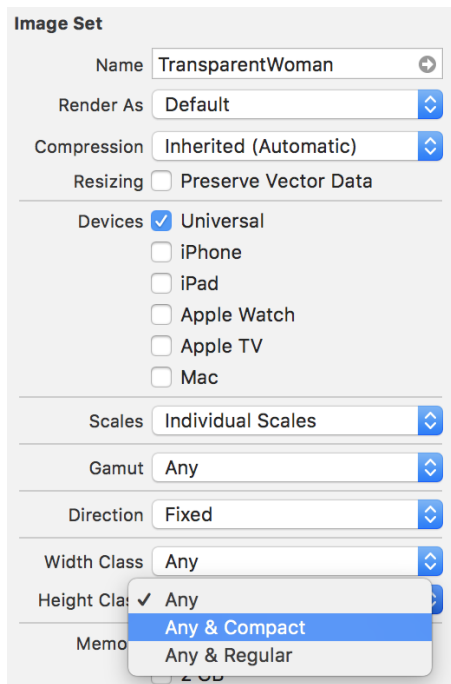
Kattintsunk a **Done Varying** gombra!

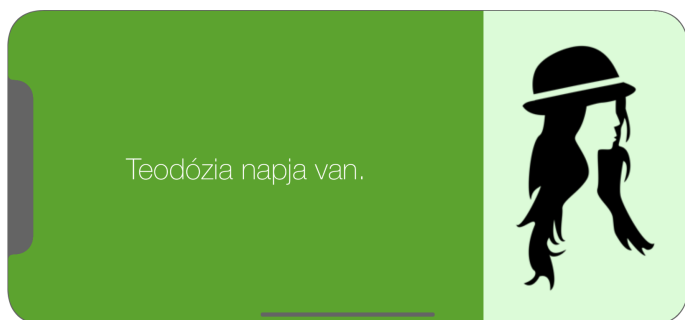
Ellenőrizzük le, hogy az **iPad**en valóban megjelenik majd a kép, de a többi eszközön nem!

Az **iPhone**-ok *landscape* orientációjában célszerűbb lenne egy magasabb képet használni.

Váltsunk át a **Assets.xcassets** mappába és a **TransparentWoman** kép tulajdonságainál állítsuk be, hogy külön képet akarunk megadni a *Any x Compact* méretosztályhoz! (*Height Class*-nál)

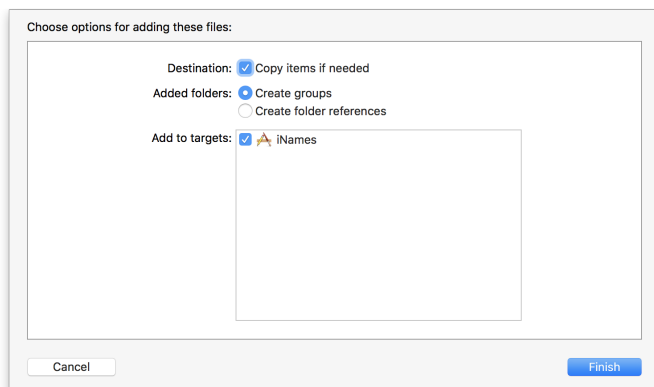
A létrejövő *Compact Height* méreosztályhoz tartozó **2x** és **3x** helyekre húzzuk be a **GirlWithHat** képet és ellenőrizzük szimulátorban az eredményt!

Önálló feladat

Több névnap egy napon - **UISplitViewController**

Adjuk hozzá a projekthez a **Names.plist** fájlt. (Hozzáadáskor figyeljünk arra, hogy a *Copy items if needed* be legyen pipálva!)

Vegyünk fel egy **NameHandler** singleton osztályt egy új fájlban, ami az adott nap névnapjait fogja visszaadni!

```
import Foundation

class NameHandler {

    let names: [AnyObject]?

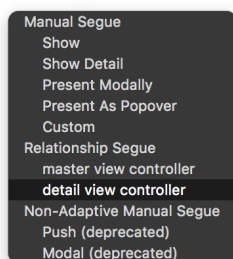
    static let shared = NameHandler()

    private init() {
        let path = Bundle.main.path(forResource: "Names", ofType: "plist")
        names = NSArray(contentsOfFile: path!)! as [AnyObject]
    }

}
```

Térjünk vissza a **Main.storyboard**hoz és ágyazzuk be a nézetvezérlőt egy **Navigation Controller**be!

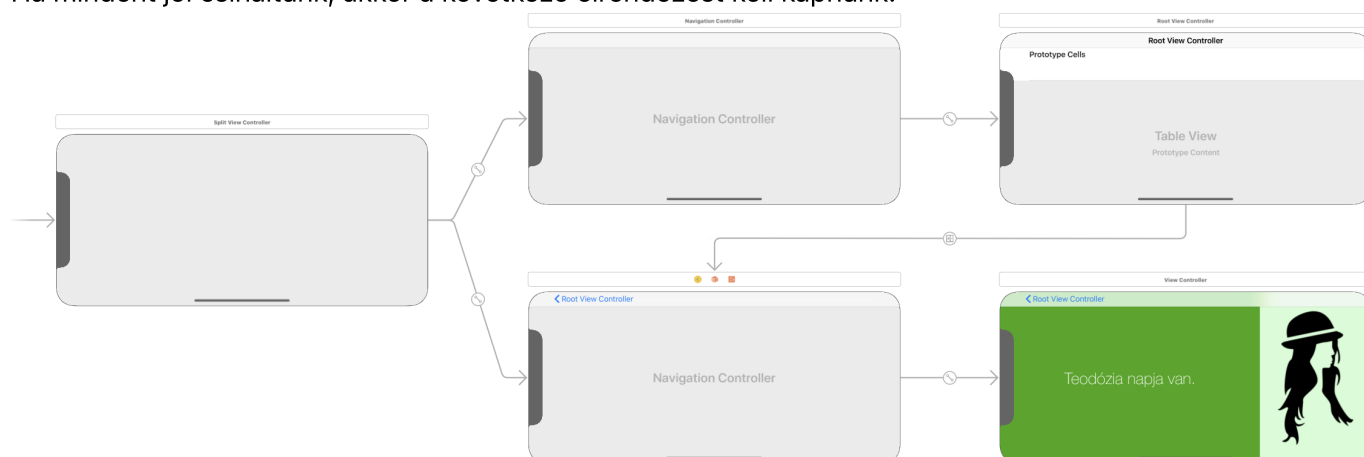
Tegyünk be egy **Split View Controller**t a **Storyboard**ba, a létrejött (**Detail**) **View Controller**t töröljük ki, és a **Split View Controller detail view controller Segue**-hez pedig állítsuk be az az imént létrehozott **Navigation Controller**!

A **Master View Controller** cellájából hozzunk létre a nemrég létrehozott **Navigation Controller**re mutató **Show Detail Selection** típusú **Segue**-t, aminek az **Identifier**-ét nevezzük el **ShowDetailSegue**-nek.

Végül pedig állítsuk be kezdő **View Controller**nek a **Split View Controller**!

Ha mindent jól csináltunk, akkor a következő elrendezést kell kapnunk.

Az `SceneDelegate.swift`-ben egészítsük ki a `scene(_scene:session:connectionOptions:)` metódust!

```
func scene(_ scene: UIScene, willConnectTo session: UISceneSession,
options connectionOptions: UIScene.ConnectionOptions) {
    let splitViewController = window?.rootViewController as!
UISplitViewController
    let navigationController = splitViewController.viewControllers.last as!
UINavigationController

    navigationController.topViewController?.navigationItem.leftBarButtonItem
= splitViewController.displayModeButtonItem
    splitViewController.delegate = self

    guard let _ = (scene as? UIWindowScene) else { return }
}
```

Létrehozhattunk volna egy `UISplitViewController` leszármazottat is, mivel azonban a leszármazás során nem írtunk volna semmit felül, ezért választottuk ezt az egyszerűbb módját a gyöker nézetvezérlő megtalálásának és a minimális konfiguráció elvégzésének.

Valósítsuk meg a `UISplitViewController` delegate `splitViewController(_:collapseSecondary:onto:)` metódusát! (Ezzel lényegében megmondjuk, hogy ne a *detail* nézettel induljon az alkalmazás. Aki szeretné nyugodtan próbálja ki, hogy mi történik, ha enélkül futtatja az alkalmazást.)

```
extension SceneDelegate: UISplitViewControllerDelegate {

    func splitViewController(_ svc: UISplitViewController,
topColumnForCollapsingToProposedTopColumn proposedTopColumn:
UISplitViewController.Column) -> UISplitViewController.Column {
        return .primary
    }

}
```

Próbáljuk ki az alkalmazást különböző méretosztályokkal és orientációkkal!

Töröljük ki a `ViewController.swift` fájlt (*Move to Trash*)!

Hozzunk létre egy új `UIViewController` leszármazottat `NameViewController` néven és létrejött fájlban cseréljük le az implementációt a következő kódra.

```
import UIKit

class NameViewController: UIViewController {
```

```

@IBOutlet weak var titleLabel: UILabel!
var nameToDisplay: [NSString: NSString]?

override func viewDidLoad() {
    super.viewDidLoad()

    if nameToDisplay == nil {
        nameToDisplay = NameHandler.shared.names!.first as? [NSString:
NSString]
    }

    let name = nameToDisplay!["name"]
    titleLabel.text = "\(name!) napja van."
}
}

```

A `Main.storyboard`ban állítsuk be a zöld háttérű jelenetünk identitásának, ezt követően pedig kössük be a `titleLabel` `Outlet`et!

Adjunk hozzá egy új `UITableViewController`ből leszármaztatott osztályt `NamesViewController` névvel. Állítsuk be a `Storyboard MasterViewController` identitásának az újonnan létrehozott osztályt, a `cella azonosítója` pedig `NameCell` legyen!

Cseréljük le az implementációt!

```

import UIKit

class NamesViewController: UITableViewController {

    var names = [AnyObject]()

    // MARK: View Lifecycle

    override func viewDidLoad() {
        super.viewDidLoad()

        names = NameHandler.shared.names!
        title = "Mai névnapok"
    }

    // MARK: TableView Data Source

    override func numberOfSections(in tableView: UITableView) -> Int {
        return 1
    }

    override func tableView(_ tableView: UITableView, numberOfRowsInSectionSection: Int) -> Int {
        return names.count
    }
}

```

```

    override func tableView(_ tableView: UITableView, cellForRowAt indexPath: IndexPath) -> UITableViewCell {
        let cell = tableView.dequeueReusableCell(withIdentifier: "NameCell", for: indexPath)
        let name = names[indexPath.row] as! [NSString: NSString]

        cell.textLabel?.text = name["name"] as String?
        cell.imageView?.contentMode = .scaleAspectFill
        cell.imageView?.image = UIImage(named: "Flower")
        cell.imageView?.tintColor = .black

        return cell
    }

    // MARK: Navigation

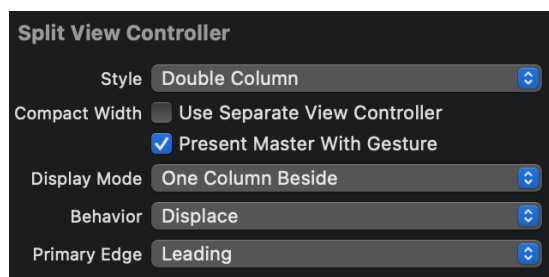
    override func prepare(for segue: UIStoryboardSegue, sender: Any?) {
        if segue.identifier == "ShowDetailSegue" {
            if let indexPath = tableView.indexPathForSelectedRow {
                let object = names[indexPath.row] as! [NSString: NSString]

                let nameViewController = (segue.destination as! UINavigationController).topViewController as! NameViewController
                nameViewController.nameToDisplay = object
                nameViewController.navigationItem.leftBarButtonItem = splitViewController?.displayModeButtonItem
                nameViewController.navigationItem.leftItemsSupplementBackButton = true
            }
        }
    }
}

```

Próbáljuk ki az alkalmazást több különböző szimulátorral: **iPhone X**, **iPhone 8 Plus** és bármilyen **iPad**. Figyeljük meg, hogyan alkalmazkodik a **Split View Controller** a különböző környezetekhez.

Az alapbeállítás szerint **iPad**en eltűnik a **Master View Controller** *portrait* módban. Ezen a legegyszerűbben úgy javíthatunk, ha beállítjuk a storyboard-ban, hogy mi az előnyben részesített megjelenése a **Split View Controller**nek.

Sokat javíthatunk egy alkalmazás kinézetén, ha a gombokat nem az alapértelmezett kéken jelenítjük meg. Ugyanakkor ezek rendszerszintű gombok, amelyek folytonos átszínezgetése kissé körülményes volna. Be lehet azonban állítani a `Main.storyboard` on egy *Global Tint* színt, amit az egyes vezérlők alapértelmezett színként felvesznek.

Tegyük ezt meg a `Main.storyboard` fájl tulajdonságainál (*File inspector*). Állítsunk be valamilyen sötétebb piros színt pl.: *RGB: 214, 51, 51!*

Nevek jelentése - `UIPopoverPresentationController`

Hozunk létre egy új `UIViewController` leszármazottat `NameFactsViewController` néven és az implementációt cseréljük le!

```
import UIKit

class NameFactsViewController: UIViewController {

    @IBOutlet weak var nicksLabel: UILabel!
    @IBOutlet weak var originLabel: UILabel!
    @IBOutlet weak var meaningLabel: UILabel!

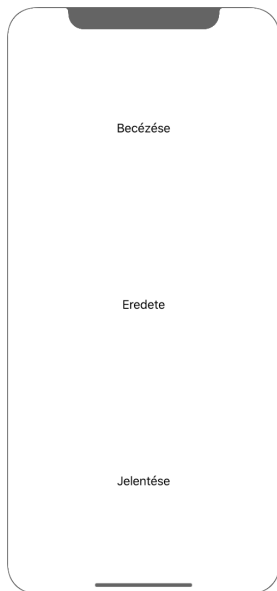
    var nameToDisplay: [NSString: NSString]?

    override func viewDidLoad() {
        super.viewDidLoad()

        nicksLabel.text = "\(nameToDisplay!["nicks"]!)"
        originLabel.text = "Eredete: \(nameToDisplay!["origin"]!)"
        meaningLabel.text = "Jelentése: \(nameToDisplay!["meaning"]!)"
    }

}
```

Helyezzünk be egy új nézetvezérlőt, majd állítsuk össze a következő képernyőt!

Ehhez rakjunk be **3 Label**t, majd használjuk az **Embed in Stack** gombot!

A **Stack View**-n állítsuk be, hogy:

- A szülőnézet széleitől a távolsága **0** legyen! (**Constrain to margins** legyen bepipálva!)
- A **Stack View** a tartamat középre rendezze (**Alignment: Center**), és egyforma méretűek legyenek az elemek (**Distribution: Fill Equally**).

Stack View

+ Axis

+ Alignment

+ Distribution

+ Spacing

+ ☐ Baseline Relative

Állítsuk be, hogy ez a **NameFactsViewController** és kössük be az **Outlet**eit!

Végül adjunk neki azonosítót a **Storyboard**ban **FactsViewController** néven az **Identity inspector**ban!

Custom Class

Class

Module

☒ Inherit Module From Target

Identity

Storyboard ID

Restoration ID

☐ Use Storyboard ID

A **Storyboard ID** segítségével tudjuk majd példányosítani kódból az adott **View Controller**t.

A **NameViewController**ben adjunk hozzá egy új **Bar Button Item**et kódból a **viewDidLoad()**-ban!

```
let detailsButton = UIBarButtonItem(title: "Tények", style: .plain,
target: self, action: #selector(NameViewController.displayFacts(sender:)))
navigationItem.rightBarButtonItem = detailsButton
```

Majd valósítsuk meg a `displayFacts(sender:)` függvényt!

```
@objc func displayFacts(sender: UIBarButtonItem) {
    let storyboard = UIStoryboard(name: "Main", bundle: nil)

    let contentViewController =
        storyboard.instantiateViewController(withIdentifier:
            "FactsViewController") as! NameFactsViewController
    contentViewController.nameToDisplay = nameToDisplay
    contentViewController.modalPresentationStyle = .popover

    let detailPopover = contentViewController.popoverPresentationController!
    detailPopover.barButtonItem = sender
    detailPopover.permittedArrowDirections = .any

    present(contentViewController, animated: true, completion: nil)
}
```

Futtassuk az alkalmazást `iPad` és `iPhone` szimulátorokon is!

`Landscape iPhone` kijelzőn sajnos nem tudjuk bezárni a modálisan megjelenített nézetvezérlőt. Ha olyan működést szeretnénk, mint `iPad`en, akkor meg kell valósítani a `UIPopoverPresentationControllerDelegate` prototolt. (Természetesen ezt máshogyan is megoldhatnánk, például kirakhatnánk `iPhone`-ok esetében egy gombot, amivel vissza lehet térni az előző képernyőre.)

Tegyük is meg ezt a `NameViewController`ben, majd állítsuk be a `PopoverPresentationController` létrehozásánál!

```
extension NameViewController: UIPopoverPresentationControllerDelegate {
}
```

```
...
detailPopover.permittedArrowDirections = .any
detailPopover.delegate = self
...
```

Végül írjuk meg a callbacket az `extension`ben!

```
func adaptivePresentationStyle(for controller: UIPresentationController,
traitCollection: UITraitCollection) -> UIModalPresentationStyle {
    return .none
}
```

Teszteljük az alkalmazást ismét **iPhone**-on!

Szorgalmi feladat

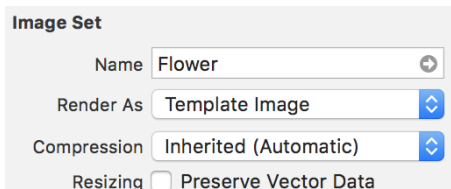
A **Split View Controller** behelyezésével bizonyos képernyőméreteken pl. **iPhone 12 Pro Max landscape**, vagy **iPad**en elromlott a labor első felében nehéz munkával elkészített layout.

Javítsuk ki a hibákat új adaptív kényszerek hozzáadásával vagy a meglévő kényszerek módosításával, hogy minden képernyőn jól nézzen ki az alkalmazás!

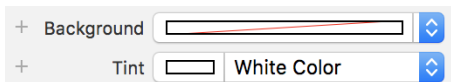
Nem minden szöveg fér el a **Popover Controller**ben, módosítsuk a **NameFactsViewController**et, hogy ez ne legyen probléma!

Ha kritikusabb szemmel megnézzük a felületünket, akkor láthatjuk, hogy az **iPad**en lévő zöld alapon fekete kép nem a legszebb. Mennyivel jobb lenne, ha fehér lenne. iOS-en ezt a problémát egyszerűen meg tudjuk oldani, akár a kép változtatása nélkül is!

Ehhez az **Assets.xcassets** katalógusban válasszuk ki a **Flower** képet, majd az **Attributes inspector**ban a **Render As** tulajdonságát állítsuk át **Template Image**-re.

Ezután (elméletben) már csak annyi dolgunk van, hogy a **Main.storyboard**ban az **Flower Image View** **Tint** colorját átállítsuk fehérre.

Csodáljuk meg az eredményt! 🌸 🌸